

Midt i en omstilling

- udfordringer og løsninger for den danske PSO-ordning

Faktaark til Klimarådets PSO-analyse

April 2016

Danmark skal frem mod 2050 reducere udledningen af drivhusgasser markant i forhold til i dag. Det kræver en gradvis omstilling af energiforsyningen til vedvarende energi. Elproduktion baseret på vedvarende energi støttes i Danmark via PSO-ordningen (Public Service Obligation), og støtten finansieres i dag via elregningen med den såkaldte PSO-tarif. PSO har altså hidtil spillet en helt central rolle i den omstilling af energiforsyningen, som Danmark er i gang med.

PSO-ordningen diskuteres livligt af især to årsager. For det første er den nuværende ordning i strid med EU's statsstøtteregler, da PSO-støtten kun udbetales til produktion af grøn strøm i Danmark, mens PSO-tariffen pålægges dansk elforbrug, uanset om strømmen er produceret i Danmark eller udlandet. For det andet er PSO-omkostningen steget betragteligt gennem de seneste år fra ca. 2 mia. kr. i 2006 til 8,3 mia. i 2015.

De øgede PSO-udgifter skyldes især to forhold. Dels har vi øget antallet af vindmøller, der modtager støtte, dels er elprisen faldet markant. Prisfaldet har øget behovet for støtte til producenterne af grøn strøm. Det skyldes, at meget støtte udbetales som forskellen mellem markedsprisen på el og en fast afregningspris til elproducenterne. Klimarådets analyse finder, at de to forhold hver især har bidraget med ca. halvdelen af stigningen i PSO-udgifterne.

Mange er bekymrede for, at PSO-udgifterne løber løbsk i fremtiden i takt med den grønne omstilling. Klimarådet har derfor fremskrevet udviklingen i PSO-udgifterne frem til 2050. Fremskrivningen viser, at udgifterne i værste fald når op på 10 mia. kr., hvilket kun er lidt mere end i dag. Det mest sandsynlige scenarie er dog, at udgifterne om få år vil falde markant som følge af højere elpriser og billigere grønne teknologier. Dette scenarie er vist i figuren på næste side. Klimarådets fremskrivning er på linje med en lignende fremskrivning fra Energistyrelsen.

Hvordan PSO-støtten fremover finansieres har været intenst diskuteret oven på EU-Kommissionens underkendelse af den danske ordning. To muligheder nævnes. På den ene side kan støtten finansieres over finansloven gennem fx en højere indkomstskat. På den anden side kan PSO'en fortsat ligge på elregningen. Det vil så kræve andre justeringer. Det kan fx være, at PSO-tariffen skal gøres mindre afhængig af elforbruget, eller vi skal åbne noget af vores PSO-støtte op for grøn strøm produceret i udlandet.

Klimarådet.

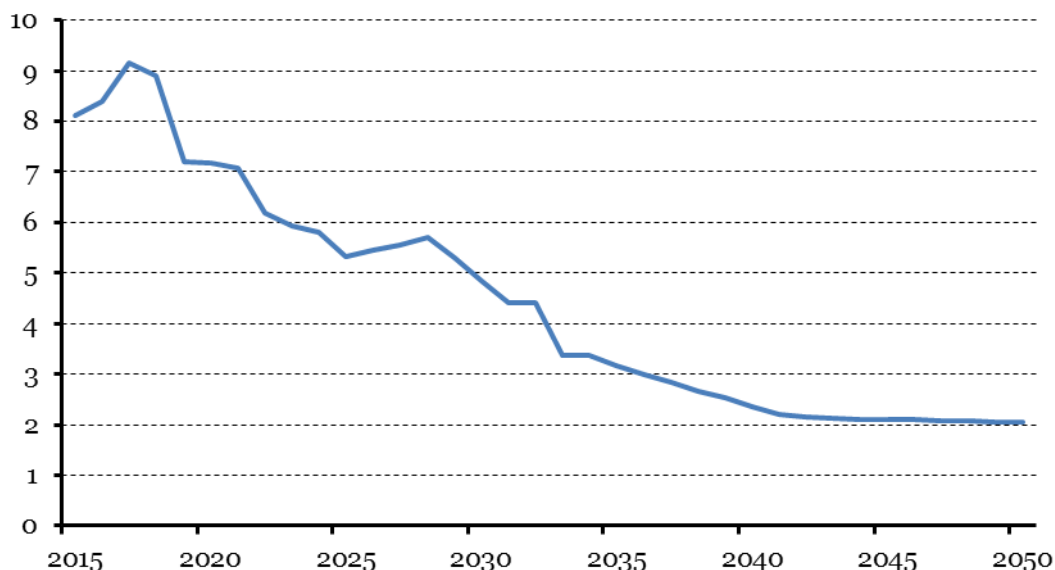
Klimarådet anbefaler, at PSO-støtten fortsat finansieres over elregningen. Denne løsning vil skulle kombineres med de justeringer, der er nødvendige for, at den holder sig inden for EU's statsstøtteregler. Klimarådet opfatter PSO som en reel omkostning ved at producere strøm¹, og en sådan omkostning bør afholdes af dem, der bruger strømmen – altså elkunderne, hvad enten disse er virksomheder eller private forbrugere. En sådan brugerbetaling er et sundt samfundsøkonomisk princip, der sikrer, at man ikke overforbruger elektricitet.

Danskerne betaler i dag høje elafgifter ud over PSO-tariffen, og høje afgifter risikerer at stå i vejen for den nødvendige elektrificering af vores energiforbrug. Klimarådet vurderer dog, at dette problem bedst løses gennem målrettede lempelser af elafgiften frem for at fjerne PSO fra elregningen. Klimarådet anbefaler netop i sin rapport fra 2015, at elafgiften på el til opvarmning bliver sat ned.

Dele af erhvervslivet peger på, at PSO'en skader deres konkurrenceevne. Klimarådets analyser finder dog, at kun meget få brancher bruger så meget el, at PSO'en udgør et reelt problem for dem. Ønsker man fra dansk side at hjælpe disse få virksomheder, vil det være mere hensigtsmæssigt at give et bundfradrag i PSO-betalingen frem for at flytte hele PSO-finansieringen over på finansloven. Endelig skal man huske, at de fleste virksomheder ikke betaler elafgift. De belastes altså ikke af den høje energibeskatning af elektricitet.

Ender PSO-omkostningen alligevel på finansloven, er det afgørende, at der opstilles faste rammer for udfasningen af fossile brændsler fra el- og fjernvarmesektoren i forbindelse med energiforlig for at sikre stabil fremdrift frem mod målet om uafhængighed af fossile brændsler i 2050. Det betyder, at der på finansloven løbende skal afsættes tilstrækkelige midler til at opfylde de opstillede rammer for udfasningen af de fossile brændsler.

Mia. kr.

Figur: Fremskrivning af udviklingen i de samlede PSO-udgifter fra 2015 til 2050

Anm: Figuren baserer sig på Energistyrelsens elprisprognose og såkaldte vindscenarie.

¹ Der betales i dag knap 2,3 mia. kr. i PSO via grundbeløbet til den decentrale fjernvarme uafhængigt af elproduktionen. Denne del kan ikke siges at støtte el og bør derfor ikke finansieres over elregningen. Grundbeløbet bortfalder dog med udgangen af 2018.